

вітчизняні виклики та європейські орієнтири : матеріали Міжнар. круглого столу до Дня державної служби. (Київ, 20 черв. 2023 р.) / за заг. ред. Л.Г. Комахи, Н.М. Корчак, Н.Б. Ларіної. Київ : Навч.-наук. ін-т публ. упр. та держ. служби Київ. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2023.

Тищенко Світлана Іванівна

Миколаївський національний аграрний університет, Україна
*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій*

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

За останні роки в Україні відбулися значні зміни в структурі управління, особливо на місцевому рівні. Реформа децентралізації, яка розпочалася у 2014 році, передала значні повноваження та відповідальність територіальним громадам. З цим новим рівнем автономії виникає необхідність ефективного управління соціально-економічним розвитком. Сучасні інформаційно-аналітичні системи стали незамінними інструментами в цій справі. У доповіді досліджено роль цих систем у активізації соціально-економічного розвитку територіальних громад України.

Сучасні інформаційно-аналітичні системи стали незамінними інструментами для підтримки прийняття рішень та управління на місцевому рівні. Ці системи охоплюють широкий спектр технологій, включаючи геоінформаційні системи (ГІС), аналітику даних і платформи електронного урядування, які дозволяють територіальним громадам збирати, аналізувати та поширювати дані, важливі для їх розвитку.

Одним із фундаментальних аспектів ефективного управління є прийняття рішень на основі даних. Інформаційно-аналітичні системи дозволяють територіальним громадам збирати та обробляти дані щодо різноманітних соціально-економічних показників, зокрема демографії населення, економічної діяльності, інфраструктури та комунальних послуг. Ці дані дають змогу місцевій владі визначати тенденції, потреби та сфери покращення, сприяючи більш обґрунтованому та цілеспрямованому підходу до планування розвитку.

ГІС-технології, наприклад, платформи EOSDA Crop Monitoring, SYNERGYMAP або «Геоінформаційна система міста» (МістоГІС), відіграють ключову роль в управлінні територіальними громадами. Вони дозволяють візуалізувати та аналізувати просторові дані, такі як землекористування, інфраструктура та умови навколишнього середовища. За допомогою ГІС місцева влада може приймати обґрунтовані рішення щодо міського планування, розподілу ресурсів і готовності до стихійних лих, таким чином сприяючи загальному добробуту громади.

Платформи електронного урядування, наприклад e-Gov 2.0, сприяють спілкуванню між місцевою владою та мешканцями, підвищуючи прозорість та

участь у процесах прийняття рішень. Ці системи надають онлайн-послуги для громадян, дозволяючи їм отримувати доступ до інформації, подавати документи на отримання дозволів і спілкуватися з місцевою владою, не виходячи з дому. Крім того, платформи електронного урядування підвищують адміністративну ефективність за рахунок зменшення паперової роботи та спрощення бюрократичних процесів.

Інформаційно-аналітичні системи також відіграють вирішальну роль у моніторингу та оцінці прогресу ініціатив соціально-економічного розвитку. Встановлюючи чіткі показники ефективності та орієнтири, місцеві органи влади можуть оцінити вплив своєї політики та проєктів. Це дає їм змогу внести необхідні корективи та забезпечити ефективний розподіл ресурсів.

Незважаючи на те, що інформаційно-аналітичні системи пропонують величезний потенціал для покращення соціально-економічного розвитку територіальних громад в Україні, необхідно розглянути кілька проблем:

- цифровий розрив: забезпечення рівного доступу всіх мешканців до цифрових ресурсів і послуг має важливе значення для запобігання загостренню соціально-економічної нерівності;

- конфіденційність і безпека даних: мають бути вжиті відповідні заходи для захисту конфіденційних даних і конфіденційності окремих осіб;

- розбудова потенціалу: місцеві органи влади та члени громади потребують навчання та підтримки, щоб повністю використовувати потенціал цих систем;

- фінансування: інвестиції в сучасні інформаційно-аналітичні системи потребують фінансових ресурсів, що може створити проблеми для громад.

- основи політики: мають бути встановлені чіткі законодавчі та нормативні рамки для регулювання збору, зберігання та використання даних, і ці рамки мають бути прозорими і відповідати міжнародним стандартам.

Реформа децентралізації в Україні започаткувала нову еру місцевої автономії, коли територіальні громади отримали значні повноваження в управлінні своїм соціально-економічним розвитком. Щоб успішно виконувати ці нові обов'язки, сучасні інформаційні та аналітичні системи стали незамінними. Ці системи дозволяють приймати рішення на основі даних, підвищують прозорість і участь, а також полегшують моніторинг і оцінку ініціатив розвитку. Оскільки Україна продовжує свій шлях до місцевого самоврядування та соціально-економічного прогресу, ефективне використання інформаційно-аналітичних систем відіграватиме ключову роль у формуванні майбутнього її територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Попов С. А., Панченко Г. О. Інноваційний розвиток системи органів публічної влади: стратегічний підхід: навч. посіб. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2018. 220 с. URL : <http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/29.03.2019.pdf>

2. Булуй О. Г., Якобчук В. П., Плотнікова М. Ф., Булуй В. Г. Інноваційно-інформаційні технології управління соціально-економічним розвитком територіальних громад. Державне управління: удосконалення та розвиток.

Хилько Іван Іванович

Миколаївський національний аграрний університет,
Україна
*старший викладач кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій*

ПРОГНОЗУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Соціально-економічний розвиток конкретної території (країни, регіону), його внутрішня стабільність і конкурентоспроможність, зовнішнє позиціонування тісно пов'язані із правильно прогнозованою тенденцією розвитку, конкретністю поставлених цілей та вибором методів їх досягнення.

Враховуючи існуючий довготривалий інтерес в питаннях тенденцій майбутнього розвитку, практичний світовий досвід прогнозування соціально-економічного розвитку територій є досить широким і різноманітним.

Прогнозом світових тенденцій і позиціонуванням конкретних країн в різних сферах суспільної діяльності займаються потужні міжнародні організації: Світовий банк, Міжнародний Валютний Фонд, Організація економічного співробітництва і розвитку, ООН та інші.

Результативність, оперативність і дієвість сучасного досвіду економічно розвинутих країн світу досягається за рахунок одночасного використання двох форм прогнозування: централізованого і децентралізованого [1].

Поряд з функцією прогнозування ефективність управління світовою системою господарювання досягається за допомогою активного використання системи планування, що представляє собою заздалегідь намічені визначені дії, які впливають на процес підготовки та прийняття управлінських рішень для досягнення певної мети.

У практичному застосуванні розрізняють:

Макропланування – державний рівень для досягнення бажаного стану національної економіки;

Мезопланування – планування галузей, підгалузей, територіально-виробничих комплексів, промислових вузлів, що походять від «метакорпорацій», до яких належать міжгалузеві, міжрегіональні і міжнародні фінансово-промислові групи;

Територіальне планування – прогнози, бюджетні плани і програми регіональної і місцевої влади;

Мікропланування – на рівні підприємства [2].

На сучасному етапі розвитку перевага надається індикативному, або рекомендованому плануванню, характер якого еволюціонував у часі від кон'юнктурного – коли сукупність умов і факторів формально визначають соціально-економічну ситуацію; через структурний – коли увага приділяється територіальному розрізу з акцентом на галузевий і секторальний аналіз